

Forslag om et udbygget samarbejde mellem Herning Kommune og Region Midtjylland som alternativ til overtagelse af Nørholm

Herning Kommunes byråd besluttede den 17. december 2019 at meddele Regionsrådet, at Herning Kommune ønsker at overtage Nørholm jf. Lov om Social Service § 186. Byrådet besluttede samtidigt, at Region Midtjylland har mulighed for at fremsætte alternative muligheder med frist til 1. marts 2020.

Byrådets beslutning blev truffet på baggrund af et forløb, hvor Herning Kommune og Region Midtjylland i fælleskab har søgt at afklare eventuelle samarbejdsmuligheder som alternativ til en overtagelse. Der blev i den forbindelse rettet en fælles henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet om mulighederne for dispensation for tidsfristen i Serviceloven for kommunalbestyrelsens meddelelse om overtagelse af regionale tilbud (den 31. december 2019 i indeværende valgperiode). Det fremgik imidlertid af svaret, som Herning Kommune og Region Midtjylland modtog den 4. november 2019, at lovgivningen ikke giver mulighed for dispensation. Herning Kommunes byråd traf herefter beslutning om at overtage Nørholm, men fastholdt med beslutningen at Regionsrådet skulle have mulighed for at fremsætte alternative muligheder med frist 1. marts 2020.

Region Midtjylland anerkender Herning kommunes ønske om i højere grad selv at løse opgaver på handicapområdet. Regionen vil derfor forslå et samarbejde, der både tager afsæt heri, og som samtidigt giver Region Midtjylland mulighed for at fastholde Specialområde Udviklingshæmning og ADHD som et af de ganske få højt specialiserede tilbud for udviklingshæmmede med problemskabende adfærd i Danmark med Nørholm som specialområdets vigtigste specialmiljø til målgruppen.

Nørholm står med 35 døgnpladser for ca. 49 % af specialområdets døgnkapacitet til udviklingshæmmede borgere med problemskabende adfærd, og betjener aktuelt 16 kommuner med døgnpladser til 16 borgere med anbringelsesdom eller anden type af dom. Nørholm og specialområdets øvrige døgntilbud til samme målgruppe (Mosetoft og Gårdene i Paderup) understøttes fagligt af specialområdets tværgående konsulentstab, som er en central krumtap for faglig kompetenceudvikling og en væsentlig forudsætning at fastholde og udvikle det nødvendige fagligt specialiserede tilbud til målgruppen. Det tværgående konsulentteam understøtter ledere og medarbejdere på Nørholm, Mosetoft og Gårdene med konkret faglig rådgivning og fælles løsninger mht. sikkerhedsprocedurer, risikovurderinger, supervision m.v. samt juridiske spørgsmål og samarbejdet med bl.a. statsadvokat og politi. Konsulentteamet er endvidere forankringspunkt for Specialområde Udviklingshæmning og ADHD's udrednings- og specialrådgivningsopgaver for Socialstyrelsen (VISO). Det vil således være et kritisk tab af faglig specialeksperitise og i alvorlig grad forringe specialområdets muligheder for at løse fagligt krævende opgaver for borgere og kommuner, hvis en væsentlig del af grundlaget for specialområdets tværgående konsulentteam bortfalder. Omvendt, vil fortsat drift af Nørholm som en del af Specialområde udviklingshæmning og ADHD bidrage til, at Region Midtjylland kan fastholde og udvikle en vigtig, efterspurgt specialiseret leverandøropgave på landsplan til gavn for målgruppen udviklingshæmmede borgere med problemskabende adfærd og evt. dom.

Region Midtjylland foreslår følgende:

- Et samarbejde om visitation af Herningborgere på Nørholm til kommunale tilbud, som skal bidrage til at finde gode løsninger for de Herningborgere, som aktuelt opholder sig på Nørholm men som fagligt vurderes at kunne tilgodeses i mindre indgribende kommunale tilbud. Det foreslås, at der som udgangspunkt afsættes en periode på tre år hertil, således, at der både er tid til opbygning af ny kapacitet i Herning Kommune og en god visitationsproces sammen med de pågældende borgere.

Region Midtjyllands giver tilsagn om at gennemføre en midlertidig takstreduktion for borgere, som Nørholm vurderer, kan tilgodeses i mindre indgribende tilbud på 900.000 kr. i 2020 og 1.100.000 kr. i 2021 og 2022, således at den samlede takstreduktion over tre år udgør i alt 3.100.000 kr.

- Et samarbejde om eventuel visitation af Herning borgere med udviklingshæmning og problemskabende adfærd til frigjorte døgnpladser på Nørholm, hvis dette er relevant og ønskes i forhold til borgere, som opholder sig i eksterne døgntilbud udenfor Herning Kommune.
- Et samarbejde om konsulentbistand og kompetenceudvikling fra Specialområde Udviklingshæmning og ADHD i Region Midtjylland til Herning Kommunes medarbejdere i forhold til målgruppen udviklingshæmmede borgere med komplekse problemstillinger og problemskabende adfærd. Tilbuddet om konsulentbistand og kompetenceudvikling kan skræddersyes til medarbejdere, der overtager konkrete støtteopgaver fra Nørholm efter nærmere behov. Der indgås en konkret leveranceaftale om relevante ydelser.
- Et samarbejde om at opbygge yderligere og nytænkende kapacitet i tilknytning til Herning Kommunes nuværende eller kommende døgntilbud for borgere med udviklingshæmning f.eks. ved aftale om anvendelse af Region Midtjyllands fleksible og mobile AT Home-boligkoncept.
- Et samarbejde om en udviklingscirkel/innovationsprojekt med det formål, at udvikle nye fleksible, individuelt tilpassede støtte- og eventuelt boformer til borgere med handicap. Projektet skal føre til nye innovative bud på, hvorledes forskellige typer af indsatser og forløb kan rummes og eventuelt varetages indenfor en og samme enhed med færrest mulige overgange for borgeren som alternativ eller supplement til traditionelle støtteformer og døgntilbud. Projektet, som falder i tråd med indstillingen i DASSOS om at gøre "borgere med komplekse udfordringer" til et udviklingsområde i rammeaftalen 2021-22, vil nødvendiggøre grundige forstudier og involvere både brugere og eksperter. Projektet kan eventuelt udvides til at omfatte yderligere parter.

Det forslås, at ovenstående konkretiseres i et nærmere samarbejde på administrativt niveau.